

Prædiken til Mariæ bebudelsesdag

Luk. 1,26-38

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Da Elisabeth var i sjette måned, blev englen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilæa, der hedder Nazaret, til en jomfru, der var forlovet med en mand, som hed Josef og var af Davids hus. Jomfruens navn var Maria. Og englen kom ind til hende og hilste hende med ordene: »Herren er med dig, du benådede!« Hun blev forfærdet over de ord og spurgte sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. Da sagde englen til hende: »Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud. Se, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højestes søn, og Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone; han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans rige.« Maria sagde til englen: »Hvordan skal det gå til? Jeg har jo aldrig været sammen med en mand.« Englen svarede hende: »Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes heligt, Guds søn. Også din slægtning Elisabeth har undfanget en søn, nu i sin alderdom. Hun, om hvem man siger, at hun er ufrugtbar, er i sjette måned; thi intet er umuligt for Gud.« Da sagde Maria: »Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord!« Så forlod englen hende.

Lukasevangeliet 1,26-38

Er hun ikke fantastisk? Maria. Er hun ikke trofast? Er hun ikke loyal? Er hun ikke helt sindssyg modig?

I vores protestantiske afgren af kristendommen får Maria sjældent særlig meget opmærksomhed. Men heldigvis har vi denne ene søndag, hvor vi med god samvittighed kan unde hende denne stjernestund.

For vi bruger selvsagt masser af tid og energi på Faderen og Sønnen og Helligånden – og det skal vi også – det er vores trinitariske Gud.

Men der går heldigvis ingen skår af Gud, af at vi på denne ene søndag om året, vender blikket mod Guds mor. Maria er nemlig også et forbillede. Og skønt hun ofte lidt uretfærdigt reduceres til kvinden, der kommer ridende på æslet julenat, så er hun i virkeligheden langt mere end det. Hun indtræder i en fornem række af bibelske personligheder, som formår at gøre noget af det ypperligste, vi mennesker kan her i livet. Hun formår at udfylde sin rolle. Hun formår at vælge sig selv til, i det øjeblik hvor det forventes allermest af hende.

Livet er fuldt af roller, som vi skal spille. Vi skal alle være nogens børn, vi skal være skolekammerater, vi skal være nogens venner. Så skal vi være nogens kollegaer. Nogens kæreste. Måske skal vi også være nogens forældre på et tidspunkt. Og imellem disse roller opstår tusindvis af andre små biroller, som vi skal udfylde i dette liv, under denne sol, på denne scene, som vi deler med alverdens andre mennesker.

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 755, 124 årgang
Marts 2023
ISSN 0901-2214

Alle disse tusindvis af roller skal vi jonglere med. Og vi skal navigere ud og ind af snart den ene rolle, snart den anden. Og der er måske ikke noget at sige til, at vi alle nok et par gange i løbet af livet kommer til at bøvl lidt med at finde ud af, hvem vi egentlig selv er, midt i denne uendelige strøm af roller, som vi hele tiden skal træde ud og ind i. Pludselig står man i et tomrum mellem to roller og spørger sig selv, hvem man i virkeligheden er?

Jeg har en god ven, som for et par år siden blev færdig med sin universitetsuddannelse. Han skulle nu til at finde sig et job og skulle samtidig flytte ud af sit kollegieværelse. Samme sommer sad han til et bryllup, og hans borddame spurgte ham høfligt; Hvem er du så? Og så faldt min ven hen i staver, for som han sagde: Det anede han i virkeligheden ikke.

Det er nok ikke så få af os, som på et tidspunkt i livet har følt den samme tomhed. Som om man er faret vild i sine roller, og ikke kan finde tilbage til den man oprindeligt er.

Heldigvis findes der et kompas, som kan hjælpe én på vej. Et ældgammelt kompas, der har boet i menneskets hjerte fra tidernes morgen. Et kompas, som Gud har sat der, og hvis kompasnål skærer os i kødet, når vi ikke adlyder dets snurren. Det er vores samvittighed. Og samvittigheden giver os opgaver og ansvar. Og der findes ikke noget sundere for et menneske end opgaver og ansvar.

For vi bliver til os selv, når vi tager vores ansvar på os. Se bare på Maria. Hvem er Maria? Maria er Guds mor. Det var den opgave, hun fik. Gud talte til hende, og hun adlyd, og hun blev til Maria.

Lige så loyal som Abraham, der svarer: *HINENI!* Her er jeg! Da Gud kalder på ham for at fortælle ham, at han skal ofre sin søn Isak. Abraham stoler blindt på Guds vilje. Lige sådan også Maria. Hun siger også sit *HINENI!* Her er jeg!

Hendes lyder bare sådan: Jeg er Herrens tjenerinde. Der er ikke os alle forundt at få så uoverskuelige

guddommelige opgaver, som Maria og Abraham. Vores opgaver og vores ansvar er givet vis noget mindre. Men de er ikke ubetydelige. Og vi mærker dem med det samme, så snart vi står over for dem. Samvittigheden fortæller os det. Den fortæller os, at vi skal træde ind i vores vigtigste rolle. Nemlig rollen som os selv, den rolle Gud giver os lige nu og her.

Det er ikke en nem opgave. De fleste af os handler sikkert oftere som profeten Jonas, der flygter fra Gud, end vi handler som Maria og Abraham.

Men selv Jonas havde sit kompas i hjertet, og da han lå i hvalens bug på havets bund, der skar nålen ham i kødet, og i en bøn til Gud satte han ord på den dårlige samvittighed. Ord, som er så smukke og præcise, at jeg til slut vil læse dem op her:

Min nød råbte jeg til Herren,

og han svarede mig;

fra dødsrigets dyb råbte jeg om hjælp,

og du hørte mig.

Du havde kastet mig i dybet, i havets skød,

strømmene omgav mig,

alle dine brændinger og bølger

skyllede hen over mig.

Jeg tænkte:

Jeg er jaget bort fra dig;

får jeg igen

dit hellige tempel at se?

Vandet truede mit liv,

havdybet omgav mig,

tang havde viklet sig om mit hoved.

Jeg var kommet ned til bjergenes rødder,

jordens porte var for evigt slået i bag mig.

Men du, Herre min Gud,

løftede mig op fra graven.

Da mit liv var ved at ebbe ud,

huskede jeg på Herren;

min bøn nåede til dig

i dit hellige tempel.

De, der dyrker falske guder,

svigter troskaben mod dig.

Men jeg vil ofre til dig

med takkesang;

jeg vil indfri de løfter, jeg aflagde.

Frelsen kommer fra Herren!

Jonas angrede, og endte alligevel med at udfylde sin rolle. Han tog Guds opgave på sig. Ligesom Maria, Guds mor, gjorde det. Så lad os huske på dem. Både Maria, Jonas og Abraham.

Og når Gud taler til os og giver os vores opgave. Så lad os svare med *HINENI!* Her er jeg! Også i dag står jeg til din tjeneste. Amen.

Mads Graves Pedersen

Sognepræst, Tagensbo Kirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 408: Nu ringer alle klokker mod sky

Nr. 71: Nu kom der bud fra englekor

Nr. 376: Lyksaligt det folk, som har øre for klang

Nr. 72: Maria hun var en jomfru ren

Nr. 803: Maria snart er det forår

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
vartov@vartov.dk